

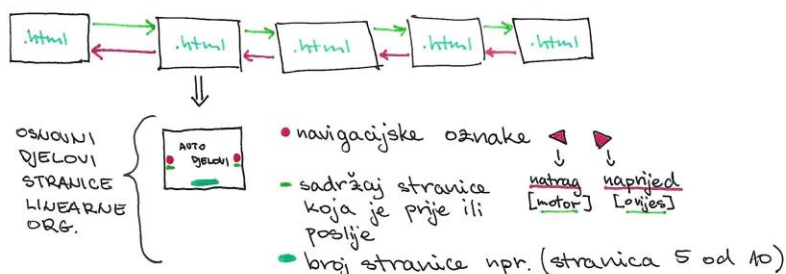
Osvrt na predavanje - Logička organizacija web sjedišta

Ovo predavanje za glavni cilj ima upoznavanje sa organiziranjem nekog web sjedišta. Fokusirati ćemo se na četiri glavne forme weba od kojih svaka od njih ima svoje podkategorije ovisno o vrsti upotrebe. Pod pojmom logičke organizacije misli se na formiranje veza između različitih podataka unutar web sjedišta što se zapravo ne mora poklapati sa fizičkim izgledom tih podataka na webu. To bi značilo da neka informacija (npr. Link ili slika) se mogu nalaziti na serveru na jednoj strani svijeta, a druga informacija na drugoj strani svijeta, ali su sve te informacije kohezijski prikazane na jednoj web stranici. Prilikom organizacije imamo četiri logičke organizacijske forme koje koristimo:

1. Linearna organizacija
2. Mrežna organizacija
3. Stablena organizacija (tzv. hijerarhijska)
4. Web organizacija

LINEARNA LOGIČKA ORGANIZACIJA

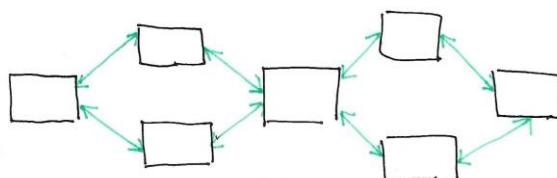
Pojam linearnosti u smislu organizacije web sjedišta je da se dokumenti unutar njega čitaju kao knjiga ili neki tiskani medij. To je jako korisno kada se prikazuje neka procedura korak po korak. Prva vrsta linearne organizacije je osnovna linearna organizacija. U osnovnoj linearnoj organizaciji svaki dokument odnosno svaka zasebna html stranica ima link za naprijed tj. za iduću stranicu te link za natrag za prethodnu web stranicu.

Ovakvom vrstom organizacije podataka dizajner je osigurao da korisnik primi informaciju željenim slijedom. Tehničke prednosti ovakve organizacije su

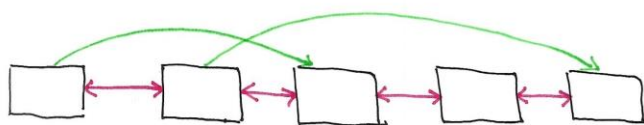
preload/precash dokumenata. S obzirom da korisnik na početnoj stranici ima samo jedan link za iduću stranicu moguće je da se, dok on čita prvu stranicu, učita sadržaj iduće.

Druga vrsta linearne organizacije je linearna organizacija sa alternativama. U toj organizaciji i dalje poštujemo linearnost, ali imamo alternative za pojedine stranice. Tako se korisniku daje

moгуćnost vlastitog odabira simulirajući interakciju sa web sjedištem bez da postoji neka baza podataka. I na jednostavnom primjeru ove vrste organizacije može se vršiti nekakva statistika. Kada govorimo o tehničkim prednostima i nedostacima ovog tipa organizacije

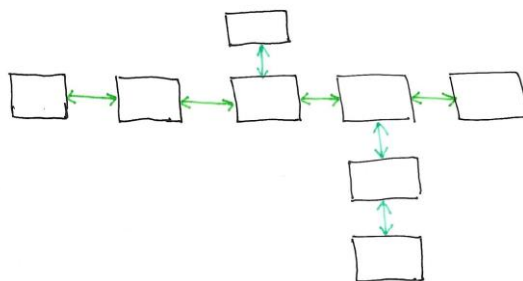
vidimo da je otežano preloading upravo zato što imamo više izbora na početnoj stranici. No današnje tehnološke mogućnosti nam dozvoljavaju da se i ovakav sadržaj dovoljno brzo preloada.

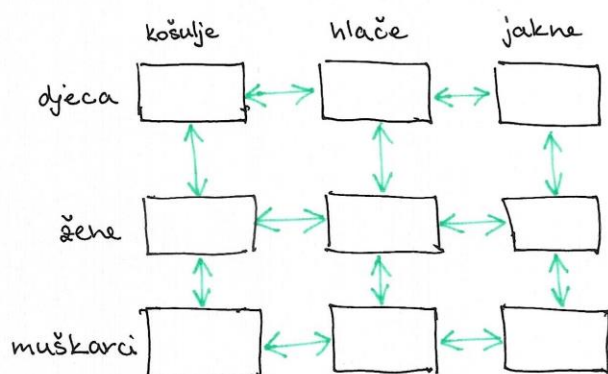
Treća vrsta linearne organizacije je organizacija sa opcijama. Ta se organizacija često naziva i organizacija sa skokom

unaprijed. Prilikom izrade takvog sjedišta dizajner dopušta korisniku da preskače određene stranice koje mu nisu od iznimne važnosti prilikom pregledavanja sadržaja, ali je u dizajnu takvog sjedišta potrebno pripaziti da stranice koje sadrže neke bitne informacije ili reklame ne budu one stranice koje će se preskakati. Na ovaj tip organizacije isto su mogući preload i precash.

Posljednja linearna organizacija je organizacija sa izletima. Ova vrsta organizacije je zapravo dozvoljena diverzija linearne organizacije, ali ne smijemo pretjerati sa izletima jer se to onda pretvara u stablenu organizaciju. Preload u ovom tipu organizacije isto je moguć zato što nema velikog broja stranica za učitati.

MREŽNA LOGIČKA ORGANIZACIJA

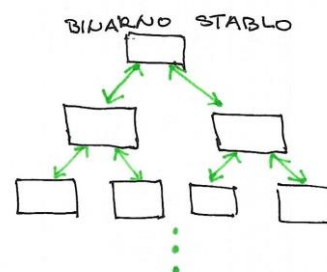
Mrežna logička organizacija može se koristiti u izradi web shopa. Ona ima karakteristiku da prezentira horizontalne i vertikalne odnose između različitih objekata. Preloading i precaching ovakve vrste organizacije je moguć, ali je puno teži od onoga u linijskoj organizaciji. Prilikom ovakve organizacije sadržaja potrebno je odrediti koja će stanica biti inicijalna odnosno indeksa stranica. U

razgovoru sa naručiteljem stranice treba se organizirati sadržaj koji će se mrežno organizirati. Ovim primjerom smo preko određenih ključeva omogućili korisniku da odabere koji će sadržaj pregledavati. Sadržaj se isto tako može pregledavati preko layera odnosno razina pretrage koje se ograničavaju tj. filtriraju nekim uvjetima (npr. pretražujemo hlače jeftinije od 500kn pa će se na stranici prikazati razine samo hlača koje odgovaraju tom uvjetu).

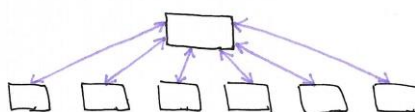
STABLENA (HIJERARHIJSKA) ORGANIZACIJA

Sablana ili hijerarhijska organizacija je jedna od najčešćih organizacija na webu. Jedna od karakteristika ove vrste organizacije je da se lako može administrirati. Također se lako, po potrebi, neke informacije mogu sakriti ili prikazati, a da se pri tom se ne ruši cijela organizacija web sjedišta.

Prva vrsta ove organizacije je **usko stablo**. Najuže stablo koje može postojati je binarno stablo. Karakteristike i svojstva ove vrste organizacije su da svaka stranica ima dosta mali izbor (dva izbora), preferira dubinu informacija, a ne širinu te web sjedište zahtjeva puno klikanja na linkove od strane korisnika da bi se došlo do određene informacije i samim time dolazi do gubljenja u sadržaju (*pravilo troklika*). Jedan od primjera za usko stablo je stranica za traženje posla.

Iduća vrsta sablene organizacije je **široko stablo**. Početna stranica ima n broj linkova koji je povezuju sa drugim stranicama. Karakteristično za ovaj tip organizacije je da se preferira širina sadržaja, a ne njegova dubina. Ima jako malo klikanja da bi došli do željene informacije. Primjer jedne ovako organizirane stranice je auto webshop. Na početnoj stranici imamo linkove za razne vrste auta koje onda imaju svoju stranicu sa podvrstama i opisom auta.

WEB LOGIČKA ORGANIZACIJA

Razvoj web logičke organizacije web sjedišta počeo se razvijati zato što su se ustanovile neke mane stablene organizacije sadržaja. Ovu vrstu organizacije možemo usporediti sa paukovom mrežom. Web organizacija izvire iz stablene organizacije, ali ima neke nove opcije. Jedna od mana stablene organizacije koju web organizacija nema je da se komplicira prelaženje iz jedne u drugu stranicu koje su na istoj razini, a nisu direktno povezane linkom. Web organizacija pruža lakše snalaženje upravo zato što je već postalo standardom da na svakoj stranici web sjedišta postoji neka ikonica ili link koji nas vodi na početnu home stranicu. Isto tako korisno je imati tzv. sletišta na pod stranicama neke stanice koja se nalazi u kategoriji o nama tako da se ne trebamo vraćati u natrag nego samo kliknemo na link i vratimo se na kategoriju o nama i biramo na koju stranicu želimo ići.

SLIKA

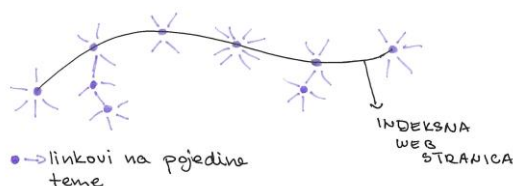
FULL MASH

Full mash je dio web organizacije koji možemo prevesti kao potpunu mrežu. To se odnosi na povezanost stranica u web sjedištu. Sve stranice na web sjedištu su međusobno povezane linkovima. Kroz kod možemo provjeriti jesu li sve stranice povezane u punom zahvatu. Broj

linkova za $n=5$ povezanih stranica biti će $5*4=20$ linkova. Iz toga proizlazi da je formula za provjeru povezanosti:

$$N*(N-1)$$

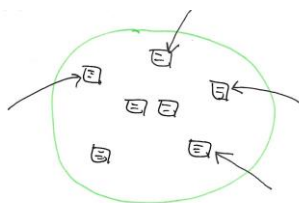
Osim ovih vrsta organizacije web sadržaja nabrojiti ćemo i neke posebne vrste organizacije. Jedna od njih je miksana forma ili miksana hijerarhija. U toj vrsti organizacije imamo početnu stanicu sa linkovima na podteme, a te podteme organiziraju na različite načine (linearno, stableno, itd.) ovisno o tome koja se vrsta sadržaja nalazi unutar podteme.

KATEGORIZACIJA WEB SJEDIŠTA PO BROJU ULAZA

1. Porozna, poluporozna
2. Čvrsta

POROZNA

Porozno web sjedište dozvoljava korisniku da izvana ima pristup na mnoge stranice unutar web sjedišta. To znači ako označimo neku stranicu na web sjedištu kasnije joj možemo direktno izvana pristupiti bez da prolazimo prethodne stranice.

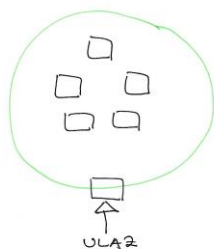
Prednosti:

- ✓ Korisnikova kontrola
- ✓ Korisnik može ući na veliki broj url-ova direktno i staviti ih u bookmark

Mane:

- ✗ Smanjuje mogućnost promjene dubokih stranica
- ✗ Smanjuje orijentaciju
- ✗ Smanjuje mogućnost reklamiranja

ČVRSTA

Ova vrsta web sjedišta ima jedan ulaz koji je povezan sa svim ostalim stranicama nekom vrstom organizacije. Korisniku dozvoljavate pristup na sjedište samo preko te jedne ulazne stranice (npr. registracijska ili log in stranica).

Prednosti:

- ✓ Laka modifikacija i održavanje web sjedišta
- ✓ Prisiljava korisnika da uđe kroz poznate točke (dobro za reklamiranje)

Mane:

- ✗ Korisniku se oduzima kontrola
- ✗ Smanjuje mogućnost pretrage vanjskim pretraživačima

USPOREDBA SVIH VRSTA LOGIČKE ORGANIZACIJE

